

Sygn. akt I ACa 976/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Joanna Kurpierz
Sędziowie :	SA Elżbieta Karpeta (spr.) SO del. Gabriela Ott
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2014 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. T. i G. T.

przeciwko Skarbowi Państwa-Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w (...) i (...) Wojewódzkiemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w (...)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 24 sierpnia 2011 r., sygn. akt I C 9/10,

- 1) zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1. i 3. w ten sposób, że powództwo oddala i zasądza od powodów na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 3 600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 2) zasądza od powodów na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 4 500 (cztery tysiące pięćset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego;
- 3) przyznaje adwokatowi M. S. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Katowicach 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi K. T. w postępowaniu kasacyjnym, podlegającą podwyższeniu
o należny podatek od towarów i usług to jest o kwotę 621 (sześćset dwadzieścia jeden) złotych.

Sygn. akt I ACa 976/13

UZASADNIENIE

Powodowie G. T. i K. T. domagali się zasądzenia od Skarbu Państwa – Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) i (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) kwoty 165 658 złotych z tytułu odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez wykonanie decyzji administracyjnej, która następnie została uznana za nieważną.

Wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2011r. Sąd Okręgowy w Bielsku – Białej uwzględnił częściowo powództwo zasądając na rzecz powodów od pozwanego Skarbu Państwa – (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) kwotę 95 632,05 zł. oraz koszty procesu w wysokości 6 192,21 zł., a w pozostałej części powództwo oddalił.

Sąd Okręgowy ustalił następujące okoliczności:

Decyzją z dnia 25 października 2001 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w (...) nakazał powodom, by w terminie do 30 listopada 2001 r. doprowadzili do zgodności z przepisami tj. zaniechania działalności i usunięcia całego zainwestowania związanego z działalnością handlu hurtowego, terenu poza pasem 40 m od ulicy (...) o powierzchni 1849,3 m² oraz przywrócili dla potrzeb gospodarstwa budynek wykorzystywany jako magazynowo - naprawczy. Inspektor wskazał, że powodowie prowadzą działalność handlową i dla jej potrzeb wykorzystują utwardzone latach 1991- 1992 i w 2001 r. płytami betonowymi place, które służą jako składowisko materiałów budowlanych. Place manewrowe i składowiska o powierzchni 1849,3 m² leżą na terenie przewidzianym w planie na uprawy polowe i ogrodnicze i obecna ich funkcja stoi w sprzeczności z obowiązującym planem zagospodarowania, a na terenie tym znajduje się również budynek gospodarczy samowolnie zaadaptowany dla potrzeb obecnej działalności handlowej.

Decyzją z dnia 30 stycznia 2002 r. (...) Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego uchylił tę decyzję w części nakazującej doprowadzenie do zgodności z przepisami terenu poza 40 m pasem od ul. (...) w Z. i nakazał w tej części rozbiórkę placów składowych i manewrowych o powierzchni 1849,3 m², utrzymał natomiast w mocy decyzję w części dotyczącej przywrócenia poprzedniego sposobu użytkowania budynku gospodarczego.

Dnia 17 października 2002 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w (...) wezwał powoda do wykonania do 30 listopada 2002 r. wymienionego w tytule wykonawczym nr (...) z dnia 4 kwietnia 2002 r. wystawionego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) obowiązku z zagrożeniem, że w razie jego niewykonania zlecone to zostanie na jego koszt innej osobie; zobowiązał go jednocześnie do wpłacenia na poczet kosztów wykonania zastępczego 41 417 zł zaliczki. Powodowie zgłosili chęć wykonania rozbiórki na własny koszt. W dniu 20 grudnia 2005 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego stwierdził wykonanie rozbiórki placów składowych i manewrowych poza pasem 40 m od ul. (...).

W lipcu 2005 r. powodowie zgłosili zamiar rekultywacji terenu po rozbiórce ściągniętych płyt drogowych przez zasypanie go łupkiem oraz ziemią. W odpowiedzi otrzymali pismo informujące, iż wskazane prace nie wymagają wydania decyzji. W latach 2005-2006 powodowie wyłożyli cały teren, z którego usunęli wcześniej płyty betonowe, łupkiem, a w dniu 14 lutego 2007 r. powodowie zgłosili zamiar ponownego utwardzenia placu płytami betonowymi. W dniu 9 stycznia 2008 r. otrzymali ze Starostwa Powiatowego informację, że wykonanie planowanych robót jest zgodne z obowiązującym prawem budowlanym. Wywieźli wówczas łupek na inną swoją działkę, wzięli z niej płyty betonowe i ponownie je ułożyli.

Z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości wynika, że poniesione przez powodów koszty wykonania przez powodów systemem gospodarczym rozbiórki płyt, wyłożenia terenu łupkiem, a potem jego usunięcia, demontażu płyt i ponownego ich zamontowania wyniósł kwotę 95.632,05 zł.

Decyzją z 21 października 2008 r. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego stwierdził nieważność decyzji (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z tej przyczyny, że w sposób rażąco narusza ona przepisy postępowania administracyjnego. Wskazał, że orzeczony w niej nakaz rozbiórki placów składowych i manewrowych został oparty na art. 51 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego z 1994 r., podczas gdy część placów powstała w latach

1991-1992 i zastosowanie powinny w stosunku do nich znaleźć przepisy Prawa budowlanego z 1974 r. Ponadto wskazał, że Inspektor Wojewódzki nie wypowiedział się co do całości zawartego w decyzji organu pierwszej instancji rozstrzygnięcia, oraz, że jego decyzja została wydana z rażącym naruszeniem art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. i art. 51 ust. 1 Prawa Budowlanego z 1974 r.

W ocenie Sądu Okręgowego podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa- (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w związku z wykonaniem jego ostatecznej decyzji administracyjnej z 30 stycznia 2002r. jest art. 417¹ § 2 k.c. Powodowie wykazali powstanie szkody w wysokości 95.632,05 zł. w związku z wydaniem niezgodnej z prawem ostatecznej decyzji administracyjnej (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z 30 stycznia 2002 r. której niezgodność z prawem stwierdzono w decyzji Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 3 grudnia 2008 r.

Na skutek apelacji pozwanego Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej z dnia 24 sierpnia 2011 r. w punktach 1 i 3 w ten sposób, że powództwo oddalił.

Podkreślił, że powodowie roszczenie swoje wywodzili z bezprawności wydanej przez (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w dniu 30 stycznia 2002 r. decyzji, zatem wątpliwości może budzić prawidłowość przywołania przez Sąd Okręgowy jako podstawy prawnej tego roszczenia obowiązującej dopiero od 1 września 2004 r. normy art. 417¹ § 2 k.c.

Niezależnie jednak od tego, czy za podstawę roszczenia uzna się tę normę, czy też normę art. 417 § 1 k.c. w jej brzmieniu sprzed 1 września 2004 r. lub normę art. 160 k.p.a. w związku z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, dla bytu roszczenia, jako opartego na przepisach o czynach niedozwolonych, spełnione być muszą łącznie trzy przesłanki: bezprawność działania (lub zaniechania) organu władzy państwowej, szkoda oraz związek przyczynowy między owym bezprawnym działaniem a powstaniem szkody. Bezprawność decyzji (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego przesądzona została przez Generalnego Inspektora Nadzoru Budowlanego, niewątpliwy jest również zaistniały po stronie powodów uszczerbek majątkowy, wywołany wydatkami na zdjęcie płyt betonowych, wysypanie terenu łupkiem, usunięcie łupka i na ponowne ułożenie płyt betonowych. Wskazał Sąd Apelacyjny, że w okolicznościach sprawy niniejszej nie sposób jednak dopatrzeć się adekwatnego (w rozumieniu art. 361 § 1 k.c.) związku przyczynowego między wydaną z naruszeniem prawa decyzją a wydatkami powodów. Nieważność decyzji stwierdzona bowiem została wyłącznie z uwagi na niezastosowanie właściwego dla daty ułożenia części płyt prawa i z uwagi na wadliwe orzeczenie jedną decyzją w kwestiach stanowiących dwie odrębne sprawy administracyjne, nie zaś z uwagi na jej merytoryczną wadliwość lub bezzasadność. W ocenie Sądu, w szczególności stwierdzenie nieważności nie mogło samo przez się oznaczać, że dopuszczalne w świetle prawa było ułożenie płyt żelbetonowych na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na uprawy polowe i ogrodnicze. Konieczność usunięcia płyt wynikała wprost z ostatecznej decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) z 10 października 2011 r. Skoro zatem - z uwagi na sprzeczność z planem zagospodarowania przestrzennego - płyty czy to na ówczesnej działce (...), czy to na części obecnych działek (...) - nie mogły i nie mogą się znajdować, rozebranie ich stanowiło wykonanie obowiązku działania zgodnie z prawem (niezależnie od wydania bądź niewydania decyzji w tym przedmiocie), wszelkie późniejsze działania powodów zaś podejmowane były przez nich na ich koszt i na ich ryzyko i nie mogą obciążać pozwanego. Uzasadniało to zmianę wyroku przez oddalenie powództwa w całości i korektę rozstrzygnięcia o kosztach zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok powód zaskarżył skargą kasacyjną, a po jej przyjęciu do rozpoznania Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2013r. uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego. Wskazał Sąd Najwyższy, że orzekając w sprawie, Sąd Apelacyjny popełnił dwa błędy, trafnie wytknięte w skardze kasacyjnej. Pierwszy, materialno - prawny, polegał na tym, że mimo, iż jedną z przyczyn uznania za bezprawną decyzji (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 30 stycznia 2002 r. było zastosowanie niewłaściwego prawa materialnego, na podstawie którego nakazano powodom rozebranie utwardzonego przez nich samowolnie placu, Sąd praktycznie w swoich rozważaniach nie przywiązał do tego żadnej wagi i nie zastanawiał się na możliwymi konsekwencjami prawnymi, które z tego faktu mogą wynikać

dla rozpoznawanego roszczenia odszkodowawczego. Tymczasem zastosowanie w postępowaniu administracyjnym prawa właściwego ze względu na czas dopuszczenia się przez powodów samowoli budowlanej, czyli ustawy z dnia 24 października 1974 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 229, ze zm.), uzasadniało wzięcie pod rozwagę możliwości zalegalizowania tej samowoli na podstawie art. 40 w zw. z art. 37 tej ustawy. Skoro nie uczynił tego organ w postępowaniu administracyjnym, rzeczą Sądu było rozważenie możliwego stopnia prawdopodobieństwa zastosowania w sprawie powołanego przepisu art. 40 prawa budowlanego z 1974 r. i dokonanie na tej podstawie oceny związku przyczynowego pomiędzy bezprawną decyzją a poniesioną przez powodów szkodą.

Drugie uchybienie Sądu ma charakter procesowy. Polega na częściowym nałożeniu na siebie dwóch stanów faktycznych. Jednego, do którego odnosi się wspomniana decyzja (...) Inspektora Nadzoru z dnia 30 stycznia 2002 r., uznana za bezprawną decyzją Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 21 stycznia 2008 r. - na podstawie których to decyzji powodowie skonstruowali swoje roszczenie w niniejszej sprawie. I drugiego, odrębnego zdarzenia, które dotyczy powtórnego utwardzenia placu przez powodów na podstawie zgłoszenia tych robót, dokonanego w dniu 14 lutego 2007 r., a które to prace zostały uznane za samowolę budowlaną ostateczną decyzją Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) z dnia 10 października 2010 r. Przyjęte przez Sąd założenie, że ta ostatnia decyzja, stwierdzająca samowolę budowlaną powodów na tym samym miejscu, jest także argumentem przesądzającym o bezpodstawności ich roszczenia odszkodowawczego wywodzonego z bezprawnej decyzji z dnia 30 stycznia 2002 r. jest niewłaściwe. W rezultacie takiego założenia doszło bowiem do swoistej interpolacji dwóch odrębnych stanów faktycznych, co jest procesowo niedopuszczalne.

Dodatkowo przypomniał Sąd Najwyższy, że zgodnie z uchwałą całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2011 r., (OSNC 2011, nr 7-8, poz. 75), do roszczeń spowodowanych decyzją wydaną przed dniem 1 września 2004 r., której nieważność stwierdzono po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1,2,3,4 i 6 k.p.a.

Rozpoznając ponownie apelację pozwanego Skarbu Państwa od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku – Białej Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zasadność roszczenia powodów należało ocenić na podstawie uchylonego obecnie przepisu art. 160 § 1- 3 k.p.a., skoro szkody swej powodowie upatrują w wydaniu decyzji w 2002r., a nieważność tej decyzji stwierdzono w 2008r. Powołany przepis stanowił, że stronie, która poniosła szkodę na skutek stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, do odszkodowania stosować należy przepisy Kodeksu cywilnego, a odszkodowanie przysługuje od organu, który wydał nieważną decyzję. Powodowie dochodzili w niniejszej sprawie naprawienia szkody wywołanej wydaniem w dniu 30 stycznia 2002r. w decyzji (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego nakazu rozbiórki placów składowych i manewrowych o powierzchni 1849,3 m². Stwierdzenie decyzją Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 21 października 2008r. nieważności decyzji z 30 stycznia 2002r. uzasadnione zostało tym, że orzeczony nakaz rozbiórki placów składowych i manewrowych został oparty na art. 51 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego z 1994r., podczas gdy z uwagi na datę powstania części placów zastosowanie w stosunku do nich znaleźć powinny przepisy Prawa budowlanego z 1974r. Z treści przywołanych decyzji administracyjnych jednoznacznie wynika istnienie jednej z podstawowych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa - (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego za wydanie nieważnej decyzji administracyjnej, jeżeli spowodowała ona szkodę. Ustalone w postępowaniu pierwszo instancyjnym okoliczności pozwalają również na podzielenie ustalenia Sądu Okręgowego, że wykonanie przez powodów wydanego, nieważnie – jak się później okazało – nakazu rozbiórki placów manewrowych i składowych wywołało uszczerbek majątkowy, czyli powodowie wykonując nakaz rozbiórki ponieśli szkodę. Do uwzględnienia zgłoszonego w niniejszej sprawie roszczenia odszkodowawczego niezbędne zatem pozostawało ustalenie istnienia adekwatnego związku przyczynowego między wydaniem nieważnej decyzji (nakazu rozbiórki), a poniesioną przez powodów szkodą. W tym zakresie – jak słusznie zarzucał w apelacji pozwany – należało ustalić, czy szkoda powodów powstałaby również wtedy, gdyby nie doszło w decyzji z 2002r. do rażącego naruszenia przepisów prawa skutkującego stwierdzeniem nieważności tej decyzji. Podkreślić bowiem należy, że stwierdzenie nieważności decyzji nakazującej rozbiórkę placów nastąpiło wskutek powołania w decyzji z 2002r. przepisów Prawa budowlanego z 1994r.

(aktualnych na dzień wydania decyzji) zamiast przepisów Prawa budowlanego z 1974r. (z uwagi na datę powstania placów w warunkach samowoli budowlanej). Analizując przepisy Prawa budowlanego z 1974r. mające zastosowanie do orzekania w postępowaniu administracyjnym o skutkach stwierdzonej samowoli budowlanej polegającej na wzniesieniu przez powodów (ich poprzedników prawnych) placów składowych i manewrowych należało zatem uwzględnić przepisy art. 37 i 40 Prawa budowlanego z 1974r., gdyż na podstawie tych właśnie przepisów organ administracyjny powinien był orzekać o losach wzniesionych bez pozwolenia budowlanego placów manewrowych i składowych. Przepis art. 37 ust. 1 Prawa budowlanego z 1974r. stanowił, że podlegają przymusowej rozbiórce obiekty budowlane wybudowane niezgodnie z przepisami obowiązującymi w okresie ich budowy. Wydanie decyzji nakazującej rozbiórkę obiektu wybudowanego niezgodnie z prawem (w tym wybudowanego bez wymaganego zezwolenia) następowało, gdy właściwy organ administracji stwierdził, że obiekt budowlany lub jego część „znajduje się na terenie, który zgodnie z przepisami o planowaniu przestrzennym nie jest przeznaczony pod zabudowę albo przeznaczony jest pod innego rodzaju zabudowę”. Natomiast zgodnie z art. 40 Prawa budowlanego z 1974r. istniała możliwość doprowadzenia do zgodności z prawem budowy obiektu i uniknięcia tym samym wydania decyzji nakazującej rozbiórkę. Warunkiem koniecznym do wdrożenia przewidzianego w art. 40 Prawa budowlanego procesu legalizacji był brak przesłanek do orzeczenia rozbiórki wymienionych w art. 37 ust. 1 Prawa budowlanego. Oceniając zatem prawdopodobieństwo wydania w 2002r. decyzji legalizacyjnej w oparciu o art. 40 Prawa budowlanego należało zbadać czy istniały przesłanki wymienione w art. 37 ust. 1 Prawa budowlanego, gdyż dopiero po wykluczeniu przesłanek z art. 37 Prawa budowlanego z 1974 r. można było badać czy istnieją podstawy do wydania decyzji w oparciu o przepis art. 40 tej ustawy. Z tych względów Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe i przeprowadził dowód z informacji Burmistrza S. o postanowieniach planu ogólnego zespołu jednostek osadniczych miasta i gminy S. odnośnie przeznaczenia w planie zagospodarowania przestrzennego tej części nieruchomości powodów, na której wzniesione zostały place składowe i manewrowe. Informacja dotyczyła lat 1991 – 1992 i 2001 – 2002. Wynikało z niej, że ta część nieruchomości powodów na której usytuowane zostały place (w pasie poza około 40 m od ul. (...)) leżała w jednostce strukturalnej, dla której ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego przewidywały uprawy polowe i ogrodnicze oraz zakaz lokalizacji jakichkolwiek obiektów kubaturowych (w okresie od 1 01 1991 do 5 01 1992) oraz „uprawy polowe i ogrodnicze z występującą rozproszoną zabudową mieszkaniową. Utrzymanie dotychczasowego użytkowania z możliwością uzupełnienia i wymiany kubatury dla zabudowy zagrodowej, w wypadkach uzasadnionych wielkością areału oraz rentownością gospodarstwa rolnego” (w okresie od 6 01 1992 do 31 12 1992 oraz od 1 01 2001 do 31 12 2002). Jak zatem wynika z cytowanych ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego wzniesienie obiektów budowlanych w postaci placów składowych i manewrowych w celu prowadzenia działalności gospodarczej nie było zgodne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ani w dacie wzniesienia placów, ani w dacie orzekania nakazu rozbiórki. W miejscu gdzie usytuowane są place można bowiem było lokalizować co najwyżej „uzupełnienia i wymiany kubatury dla zabudowy zagrodowej”. Podkreślić należy, że niesporny był fakt urządzenia placów składowych i manewrowych na nieruchomości powodów w celu prowadzenia przez nich działalności gospodarczej. W szczególności niesporne było, że place te wykorzystywane były do składowania materiałów budowlanych, a nie w celu prowadzenia działalności rolniczej. Powodowie w toku całego dotychczasowego postępowania nie twierdzili i w związku z tym nie starali się dowodzić, że utwardzenie placów służyć miało prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Jak wynika z akt postępowania administracyjnego, zostało ono wszczęte w związku ze skargą sąsiada powodów, który oceniał jako wysoce uciążliwą dla siebie i środowiska prowadzoną przez powodów działalność gospodarczą, dla potrzeb której wybudowane zostały place składowe i manewrowe. Nie może zatem budzić wątpliwości prawidłowość ustalenia w postępowaniu administracyjnym, że place składowe i manewrowe były wykorzystywane przez powodów wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, a nie działalności rolniczej.

Zgodnie z poglądami przeważającymi w orzecznictwie stosującym przepisy art. 37 i 40 Prawa budowlanego z 1974r. „w czasie badania przesłanek umożliwiających legalizację samowolnie wybudowanego obiektu organ stosuje przepisy aktualne, gdyż proces legalizacji zawsze ma na celu doprowadzenie obiektu do stanu zgodnego z prawem. Dlatego przy ocenie, czy możliwe do dokonania zmiany i przeróbki doprowadzą do stanu zgodnego z prawem, zastosowanie znajdują przepisy obowiązujące w chwili wydawania decyzji.” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2013r. II S.A./Bd 71/13 LEX nr 1351561). Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny przyjął, że niske było prawdopodobieństwo zalegalizowania w 2002r. samowoli budowlanej powodów i wydanie w

związku z tym decyzji innej niż nakazanie rozbiórki placów manewrowych i składowych. Ich wybudowanie bowiem było niezgodne z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W tych okolicznościach uznać należało, że (...) Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego wydając decyzję 30 stycznia 2002r. przy prawidłowym zastosowaniu przepisów Prawa budowlanego z 1974r. zamiast przepisów Prawa budowlanego z 1994r. (co stało się jedyną przyczyną orzeczenia o nieważności nakazu rozbiórki) powinien był orzec nakaz rozbiórki i nie miał możliwości wydania decyzji legalizującej. Dlatego wykonanie przez powodów prac rozbiórkowych stanowiło wykonanie obowiązku działania zgodnie z prawem, skoro wybudowanie placów było samowolą budowlaną niemożliwą do późniejszego zalegalizowania. Słusznie zatem zarzucał apelujący naruszenie przez Sąd Okręgowy prawa materialnego, a to art. 361 § 1 k.c. przez obciążenie pozwanego odpowiedzialnością odszkodowawczą, gdy brak było adekwatnego związku przyczynowego między szkodą powodów, a nieważną decyzją (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z 30 stycznia 2002r. Wobec niespełnienia jednej z podstawowych przesłanek odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa opartej na art. 160 §. 1, 2 i 3 k.p.a. powództwo powinno zatem ulec oddaleniu na mocy tego przepisu, stąd zaskarżony wyrok podlegał zmianie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

Pozostałe zarzuty apelacji pozwanego koncentrowały się na kwestionowaniu sposobu ustalenia wysokości szkody powodów. W sytuacji braku podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, co skutkowało zmianą wyroku przez oddalenie powództwa, zarzuty te tracą aktualność, gdyż nie jest istotne za jaką szkodę i w jakiej wysokości nie odpowiada pozwany. Zwalnia to Sąd Apelacyjny od rozważania zasadności pozostałych zarzutów apelacji pozwanego.

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 99 k.p.c. zasądono od powodów przegrywających proces w pierwszej i drugiej instancji na rzecz Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa, sprawującej zastępstwo procesowe pozwanego Skarbu Państwa koszty procesu w wysokości wynagrodzenia adwokata. W związku z zasadą odpowiedzialności za ostateczny wynik procesu, wynikającą z powołanych przepisów, powodowie zostali również obarczeni obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.